

DÉLVIDÉK

Z O M B O R,
Csihás Benő u. 3.

1942. FEBRUÁR 5.
II. ÉVFOLYAM, 28. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levélcim: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

SZAKADÓ ESŐBEN INDULT MEG AZ ÁLTALÁNOS TÁMADÁS SZINGAPUR ELLEN

Rommel csapatai Derna elfoglalása után Tobruk felé nyomulnak előre Német tengeralattjárók elsüllyesztettek 47.000 tonna amerikai hajóteret Szollum előtt pedig egy angol rombolót – A keleti arcvonalon bekerítették a németek egy szovjet harcralakulatot – A japánok lelőtték azt a repülőgépet, amelyen az ausztráliai kormány tagjai utaztak

A délvidéki országgyűlési képviselők névsora

A japánok Szingapur elleni általános támadása ismét Keletáziát állítja az érdeklődés előterébe. Mint Tokióból közlik tegnap este hat óra körül zuhogó esőben indult meg az általános támadás Keletázsia legnagyobb jelentőségű erődje, a „Távolkelet Gibraltárja” ellen. A légierők és a tüzérség szüntelenül támadja a szigeterődöt. Arról, hogy egyidejűleg partraszállást is hajtottak-e végre a japánok, még nem érkezett jelentés. Tokiói katonai körökben feltételezik, hogy a partraszállásra csak akkor kerül sor, ha a légierők és a tüzérségi tűz már elvégezte az előkészítő munkát.

A japán császári főhadiszállás csütörtöki összefoglaló jelentése szerint a japán repülőgépek nagy kötelekben támadják Szingapurt és bombáikkal szétrombolták a Kings dokkók berendezéseit. Egyidejűleg nagyobb angol szállítóhajó karavánt és egyedül haladó hajókat támadtak meg a légierők, anélkül, hogy az angolok kísérletet tettek volna arra, hogy légvédelemmel akadályozzák a japán tervek végrehajtását. A japán repülőgépek veszteség nélkül tértek vissza támaszpontjaikra.

Burmában a japánok elfoglalták Páan városát és megszállták több szigetet, amelyeknek birtokában ellenőrzésük alá vehetik a Rangoonba vezető víziutat. Bombázták a japán légierő a burmai Tungo légítámaszpontot is és 7 ellenséges gépet megsemmisített. Rangoonban nagy károkat okozott a légitámadás a katonai célpontokban és a rádióállomás beszüntette adását, amiből arra következtetnek, hogy a rádió berendezéseit is szétrombolták a bombák.

A japánok bombázták Szurabaját és Malang repülőteret és megsemmisítettek 87 ellenséges repülőgépet, amivel az ellenségnek majdnem az egész légereje elpusztult. A támadás során négy japán gép is megsemmisült. A japánok Jáva körül elsüllyesztettek egy 6.000, egy 3.000 és egy 2.000 tonnás ellenséges hajót.

Lelőtték

a japánok azt az utasszállító repülőgépet is, amelyen az ausztráliai kormány számos tagja utazott Port Darwinba. Az erről szóló lisszaboni jelentés szerint a repülőgépet Timor sziget körül lőtték le a japánok és a repülőgép utasai meghaltak.

Északafrikát minden képezetet felülmúló gyorsasággal foglalják

vissza a német és olasz páncélosok, amelyek már Dernán túl, Tobruk irányában nyomulnak előre. Rommel csapatainak példátlan teljesítménye a legsúlyosabb elkeseredést okozta Angliában. A Daily Mail katonai szakértője hosszabb cikkben foglalkozik a helyzettel és rámutat arra, mennyire helytelen volt Churchill álláspontja, amikor a libiai harcok-

nak elsőbbséget adott a Malájféldél és általában Keletáziával szemben. Az angol kormány és a hadvezetés elvesztette a helyes érzéket, írja a lap, amikor mindenáron Északafrikában akart győzelmeket aratni. Ennek az lett a következménye, hogy a brit impérium elvesztette egy a Malájféldet, mint Északafrikát.

Bárdossy miniszterelnök előterjesztette a délvidéki országgyűlési képviselők behívására vonatkozó javaslatát

Budapestről jelentik: A képviselőház csütörtöki ülését Tasnády Nagy András házelnök 10 órakor nyitotta meg. Bejelentette, hogy gróf Teleky Ernő erdélyi képviselő lemondott mandátumáról és jelentést tett Szálasi Ferenc ügyében, majd Bárdossy László miniszterelnök benyújtotta javaslatát a visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai területek képviselőinek újabb képviselői behívásával történő kiegészítésére és a visszafoglalt Délvidék képviselőinek behívására. A miniszterelnök a következő délvidékiek behívását indítványozta:

Bagi Péter, Bartol István, Bógner József, dr. Deák Imre, Dungserszki Bogdán, dr. Eggert Jakab, dr. Falcione Árpád, Hamm Ferenc, Harker Nándor, vitéz Horváth Ferenc, Horváth Lajos, dr. Koráni Elemér, Kalmár Elemér, dr. Nagy Iván, ifj. Fodor Sándor, dr. Országh Pál, Pecsornik Ottó, Popovics Milán, Stuchlik Lajos, dr. Takács Ferenc, Vojnich Gyula, Vámos János, Spreitzer József, Schlachter Ádám, Vukovics Gerő és Trischler József.

A képviselőház lelkesen ünnepelt a Délvidék nevének felemlítésekor.

Az előterjesztés után az elnök indítványára elhatározta a Ház, hogy legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja meg, amikor dönt az indítványok ügyében.

A délvidéki képviselők a Ház keddi ülésén jelennek meg, amely ünnepi jellegű lesz.

Német hadijelentés

Berlin, február 5.

A vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy a keleti arcvonal igen sok szakaszán kudarcba fulladtak a szovjet támadások és az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett, míg a német csapatok ellentámadásokkal helyi sikereket értek el. A német erők körülzártak és megverték egy ellenséges erőcsoportot.

A német légierők szovjet készletli állásokat, menetelő oszlopokat és támaszpontokat támadtak eredményesen.

Északamerika keleti partjai előtt 6 hajót süllyesztettek el a német tengeralattjárók 47.000 tonna tartalommal, közöttük egy 15.000 tonnás ércszállító hajót is.

Északafrikában Dernán túl kelet felé folyik a német-olasz csapatok előretörése kelet felé. A légierők Tobruktól nyugatra szétverték a visszavonuló ellenséges oszlopokat.

Január folyamán a tengely csapatai 3.500 brit katonát ejtettek foglyul, míg 370 páncélost és 192 löveget zsákmányul ejtettek, vagy elpusztítottak.

Német tengeralattjárók Szollum előtt megtámadtak egy erősen védett angol hajókaravánt és több hajót eltaláltak. Egy brit romboló a találat folytán valószínűleg elsüllyedt.

A légierők folytatták a lavaletti kikötő bombázását. (MTI)

Ára 10 fillér

Egy éve

annak, hogy Bárdossy László átvette nehéz őrhelyét tragikus elődjétől, Csáky István gróf külügyminiszter-től. Bárdossy nemcsak hogy megállta helyét, s méltó utóda lett Csáky-nak, de teltett azokon, akik történelmi viharok közepette valaha önálló magyar politikát kezdeményeztek.

Magyarországra vigyázott a Gondviselés, s nehéz időkben mindig olyan férfiakkal ajándékozta meg, akik megtestesítői voltak a nemzet ősi politikai ösztönének s ettől nem tértek el egy vonalnyit sem.

Bárdossy a nehéz időkben keményen kitartott, s vonalvezetése egy hajszálnyit sem tért le arról az utról, amelyet a sors és a geopolitikai helyzet kijelölt a magyar népek. Ugy szolgálta a nemzet ügyét, hogy abból csak haszna volt minden egyes magyar-nak.

Örökké emlékezetes marad az a kijelentése, hogy: „Európa sorsával a mi sorsunk is most dől el”. Ennek az egy mondatnak meggyőződése nyomja rá bélyegét külügyminiszteri ténykedésére. Hisz az új Európában, s tisztán látja a jövőben a mi hivatásunkat is.

Elhatározásai azt mutatják, hogy nem téveszt szem elől a múltat, de a jövőt sem. Azért dolgozik, hogy az Új Európában a magyarság is megkapja az őt megillető helyet, s ezért mögötte mindig ott áll a magyar nemzet minden egyes tagja.

ARENA MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Háry János

A nagyképzetű obsitos hősi és szerelmi kalandjal, sok-sok mesés, zenés, érzelmes és kacagtató fejezetben.

Főszerepben:

BÁRCZY KATÓ, PETHES SÁNDOR
DAYKA MARGIT, PÁGER ANTAL.

Pótműsor: a legújabb magyar és olasz híradó

ELITÉLT BOLGÁR KOMMUNISTÁK

A plovdivi törvényszék 22 kommunista felett ítélt, akik a vádirat szerint az ország

Adáz harc folyik Szingapurért**A szigeterőd tüzoltósága nem képes eloltani a hatalmas tüzeket**

Tokió, február 5.

A Domei Iroda jelentése szerint tegnap délután hat órakor megindult az általános támadás Szingapur ellen. A japán tüzérség a támadás megindulása óta szüntelenül tűz alatt tartja a szigeterődöt.

A római Messagero tokiói különtudósítója szerint Szingapur máris iszonyatos kárpot mutat. A japán légierők hatalmas hullámokban szüntelenül támadják a várost és olyan nagyszámú tüzet okoznak, amelyekkel szemben a szigeterőd tüzoltósága teljesen tehetetlen. A lakosság erőt vett a rémület. (MTI)

Japán berendezkedik az ujonnan szerzett területek gazdasági kiaknázására

(MN) A japán pénzügyminiszter helyette, Tanigucsi a képviselőház egyik bizottsága előtt bejelentette, hogy a japán kormány külön bankot szervez meg az új megszállott területek gazdasági életének támogatására. Az új területekkel kapcsolatos pénzügyi műveletek lebonyolítására kizárólag ez a bank lesz illetékes és tőkéjének biztosításáról is kizárólag a kormány gondoskodik. A magántőke részvétele szintén

kívánatos ugyan, de erre azonban csak a viszonyok rendeződése után kerülhet sor. Az új bank tevékenységi köre egyelőre Francia-Indokínára, Thaiföldre, a Maláj-félszigetre, Holland-Kelet-Indiára, a Fülöp szigetekre és Burmára terjeszkedik ki, de a folyamatban lévő hadműveletek ütemének megfelelően természetesen további területek bekapcsolására is lehet számítani.

Anglia erődöket épít a török határon, mert német támadástól tart Mosszul ellen

Amsterdam, február 5.

A Daily Telegraph című angol lap jelentése szerint az angolok véderődöket építenek ki Szí-

ria és Perzsia Törökország felé eső határára, hogy megakadályozzák a németek esetleges előnyomulását a mosszuli olajmezők felé.

Chile új elnöke sem változtat az ország külpolitikáján

Santiago di Chile, február 5.

(Német Távirati Iroda) Chile ujonnan megválasztott elnöke, a demokrata Juan Antonio Rios, aki az alkotmányos szabályok értelmében április elsején veszi át hivatalát kijelentette új-

ságrókat előtt, hogy Chile és a tengelyhatalmak diplomáciai kapcsolatának megszakítása nehezebb dolog. Ebben a kérdésben is tiszteletben tartja a parlament döntését. (MTI)

Argentina védelmi intézkedéseket fogyanatosít

Az argentin kormány minisztertanácsot tartott, amely védelmi kérdésekkel foglalkozott. Elhatározták, hogy a tartalékos tisztek két utolsó évfolyamát azonnal fegyverbeszólítják azokat a katonákat pedig, akiket március elsején hazakellett volna bocsátani az év végéig zászlók

alatt tartják. Intézkedéseket tett a kormány a partvédelem megszigorítása érdekében is.

Az argentin belügyminiszter utasította a rendőrséget, hogy fokozottabban őrködjön a közüzemek és ipartelek felett, nehogy rombolások fordulhassanak elő.

Az USA támaszpontot kap Braziliától

Lisszabon, február 5.

Az angol hírszolgálat jelentése szerint Brazília hozzájárult ahhoz, hogy az Egyesült Államok támaszpontot építsen ki Natal kikötőben és csapatokat szállítson erre a támaszpontra.

ba. Londoni jelentés szerint Cripps rendkívül súlyos feltételeket szabott és messzemenő felhatalmazást kért a közlélmzési tárca vezetésére s feltételeit Churchill nem fogadhatta el.

BULLIT VISSZAÉRKEZETT

Washington, február 5.

CRIPPS NEM KERULT BE AZ ANGOL KORMÁNYBA

Amsterdam, február 5.

Az angol kormányt átalakították, s noha az átalakítás szélesebb körű, Cripps volt moszkvai angol nagykövet még sem került be a kormány-

Bullit, aki különleges megbizatással hosszabb időt töltött a Közelkeleten, visszaérkezett Washingtonba és azonnal jelentést tett Hull külügyminiszternek. A rendkívüli megbízott rövidgesen beszámolt Rooseveltnek is.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

HÉTFŐ—VASÁRNAP

Huszka Jenő operettjei filmjei.

Bob herceg

Főszerepben:

SIMOR ERZSI, SZILASSY LÁSZLÓ,
KOVÁCS KATÓ, RAJNAY GÁBOR,
VIZVÁRI MARISKA, MAKLÁRI ZOLTÁN

Pótműsor: Magyar és német híradó.

RENDKIVUL ALACSONY AZ ÚJ JAPÁN HÁBORUS KÖLTSÉGVETÉS

(MN) A japán kormány törvényjavaslat alakjában benyújtotta az 1942/43. költségvetési év új rendkívüli háborus költségvetését, mely a nagy keletázsiai háboru költségeit 18 milliárd yenben irányozta elő. Az új háborus költségvetés a kínai háboru eddigi rendkívüli költségvetéseit is helyettesíti. A kínai konfliktus háborus költségvetése 1937-ben 2,53, 1938-ban 4,85, 1939-ben 4,60, 1940-ben 4,46, 1941-ben pedig 12,48 milliárd yenne rugott, az új előirányzat tehát aránylag rendkívül alacsony, annál is inkább, mivel a hadsereg és haditengerészet eddigi költségelirányzatán kívül az új déltengeri területek gazdasági újjáépítésével kapcsolatos költségeket is magában foglalja.

SVÉDORSZÁG VENDÉGUL LÁT 2.000 FRANCIA GYERMEKET

Párizs, február 5.

A Páris Soire c. francia lap közli, hogy svéd családok vállalkoztak arra, hogy kétezer francia gyermeket vendégül látnak. Franciaország az ajánlatot elfogadta és a Vörös Kereszt most szervezi a gyermekek küldését. Az első csoportot február végén indítják utnak Svédországba.

AZ ANGOLOK ELKOBOZTÁK EGY PORTUGÁL GŐZÖS RAKOMÁNYÁT

Lisszabon, február 5.

Az Azori szigetről érkező jelentések szerint az angolok januárban feltartóztattak egy portugál gőzöst, amely Lisszabonból vasat szállított az Azovi szigetekre. A portugál teherhajót egy angol hadihajó bekísérte egy angol kikötőbe és arra kényszerítette, hogy rakományát rakja ki és adja át az angoloknak. A hajó most nagy késéssel rakomány nélkül megérkezett az Azovi szigetekre. (MTI)

MÁRCIUSBAN CSERÉLIK KI A TENGYELY ÉS DÉLAMERIKA DIPLOMATÁIT

Rio de Janeiró, február 5.

Politikai körök értesülése szerint azokat a diplomatákat, akiket a tengelyhatalmak és a délamerikai államok viszonyának megszakítása folytán kormányaik hazahívtak márciusban cserélik. A tengely diplomatáit egy olasz gőzös vizes Lisszabonba.

ANGOL ÉS AMERIKAI HAJÓVESZTESÉGEK

Amsterdam, február 5.

Az angol hírszolgálat jelenti, hogy hivatalos közlés szerint ellenséges tevékenység folytán elsüllyedt két nagy brit halászhajó.

Az Egyesült Államok haditengerészeti minisztériuma közli, hogy egy ellenséges tengeralattjáró megtorpedózott és elsüllyesztett egy nagy amerikai teherhajót. A jelentés szerint ez már a tizenhatodik amerikai hajó, amelyet közvetlenül az amerikai partok előtt süllyesztettek el.

A washingtoni szenátus haditengerészeti bizottságában tengerésztisztek kijelentették, hogy az amerikai haditengerészet 1292 tiszteje és legénységi állományu tagja fogságba került vagy eltűnt.

JAPÁN ELLENŐRZÉS ALATT A RANGOONBA VEZETŐ VIZIUT

Sangháj, február 5.

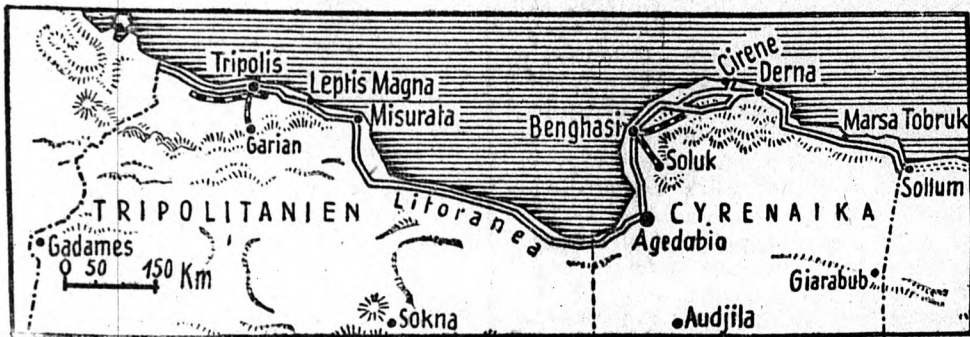
Rangoondi jelentés szerint a japán csapatok megszállták a Salveen folyó torkolata körüli szigeteket, amivel nemcsak a folyó környékén kiépített angol állások veszítették el jelentőségüket, hanem japán ellenőrzés alá került a Rangoon felé vezető vízi út is.

Feltartóztathatatlan a tengely csapatok afrikai előretörése

Angol benzín hajtja a német-olasz páncélosokat

Róma, február 5.
A Stefani iroda jelentése szerint a tengely csapatai teljes gyorsasággal törnek előre Észak-afrikában. Bengázi és Cirene elfoglalása után

elmondották, hogy a nagy esőzések folytán a lóságos mocsárrá változott át a sivatag és a tengely katonái helyenként térdig érő sárban nyomulnak előre.



most már Dernát veszélyeztetik a feltartóztathatatlan lendülettel előnyomuló tengelycsapatok.

A Popolo di Roma szerint az olasz-német páncélosok előretörése olyan gyors, hogy az ellenség nem tud lélegzethez jutni. A britek súlyos veszteségeket szenvedtek és megfogyatkozott erőkkel vonulnak vissza Rommel páncélosainak nyomása alatt. A nilusi nyolcadik hadtest síralmas állapotban van, a harcok alatt megtizedelődött. Churchill tervei szertefoszlottak és az az álom, hogy a brit csapatok Tuniszig szorítják vissza a tengely erőit úgy elolvadt mint tavasszal a hó.

A lap közli, hogy a német és olasz csapatok nehéz körülmények között vívták ki ezeket a döntő harcokat. A legöregebb arabok sem emlékeznek arra, hogy valaha is ilyen hatalmas esőzések voltak a sivatagban. Az olasz katonák

Angol jelentések arról számolnak be, hogy a brit hadsereg kiűrtette Dernát. A hirt a londoni rádió is közölte. Kairóban úgy tudják, hogy az angolok két nap alatt nyolcvan kilométernyire vonultak vissza. Balszárnyuk Masus közelében van, jobbszárnyuk pedig Tobruk irányában vonul vissza.

A londoni Daily Mail szerint nem titok többé, hogy az angolok nagyszabású második offenzívájuk végrehajtására hatalmas mennyiségű benzint és élelmiszert halmoztak fel. A Rommel-csapatok támadása olyan meglepetésszerű volt, hogy ezeket a felhalmozott készleteket már nem tudták elszállítani az angolok s a hatalmas készletek a német-olasz csapatok kezére kerültek. Az angol lap szerint Rommel páncélosai angol benzinnel üzik vissza az angolokat és a tengelycsapatok jórésze is angol élelmiszerekkel látja el magát. (MTI)

A japánok megszállták Paan városát

Tokió, február 5. | megszállták Paan várost, amely 50 kilométernyire fekszik északkeletre Moulmeintől.

Az angol sajtó a keletázsiai és észak-afrikai eseményekről

Genf, február 5.
Az angol Times foglalkozik a keletázsiai helyzettel és leszögezi, hogy az angolok épen akkor kényszerültek a maláj félsziget feladására, amikor a háborus események miatt épen a legnagyobb szükségük van a támaszpontokra és a nyersanyagforrásokra. Nem kétséges, írja a lap, hogy Szingapur védelmi helyzete kevés reménnyel kecsegtet. Ezzel egyidőben kellett feladni az angoloknak Moulmeint is, ami fokozta az angol közvélemény csalódását.

A lap leplezetlenül beismeri, hogy a Csendes óceán délnyugati részén teljesen a japánok az urak. Szingapur eleste még jobban megnöveli Japán hatalmát és súlyosbitja Anglia helyzetét. Szingapurért ádáz harcot vár az angol lap. Be-

fejezésül megállapítja a Times, hogy amikor ilyen súlyos események játszódnak le Kelet-ázsiaiában kívánatos lett volna, hogy a brit erők Libiában döntő sikert érjenek el és ezzel ellensúlyozzák a japán győzelmeiket. Ehelyett azonban Északafrikában is az ellenségé a győzelem. Rommel igazán kihozza a sodrából az embert — írja mélabusan az angol lap.

ARGENTINA HUST SZÁLLIT AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKNAK

Északamerikai hírügynökségek jelentése szerint Argentína és az Egyesült Államok között egyezmény jött létre, amelynek értelmében Argentína 300.000 tonna fagyasztott húst szállít az Egyesült Államok haditengerészetének.

A Szovjet hadianyagot szállít csunkingi Kinának

Sangháj, február 5. | Szovjet hadianyagot és tehergépkocsikat szállít Kinának cserébe a kínai vasércért. (MTI)

Ausztrália áttelepíti hadiiparát a japánok által veszélyeztetett vidékekről

Amszterdam, február 5.
Az angol hírszolgálat jelentése szerint az ausztráliai kormány elhatározta, hogy azokról a vidékekről, amelyeket könnyen birtokukba vehetnek a japánok áttelepítik a hadiipart az ország belsejébe.

A Times északamerikai folyóirat azt írja, hogy Ausztrália az amerikaiak szemében eddig mindig a titokzatos és sötét kon-

tinens volt, most azonban egyre fokozódik az érdeklődés Washington Ausztrália iránt. Amerika Ausztráliát támaszpontul akarja felhasználni Japán ellen.

A lap szerint ma Ausztrália teljesen átérzi annak súlyosságát, hogy mennyire meggyöngyöztette erejét Anglia csapatokkal való megsegítésével.

238 EMBER VESZÍTETTE ÉLETÉT SZURABAJA BOMBÁZÁSA SORÁN

Amszterdam, február 5.
Az amerikai hírszolgálat jelentése szerint Batáviából közölték, hogy Szurabaja bombázása során 238 ember vesztette életét vagy sebesült meg.

Megalakult Csantavéren a DMKSz fiókja

Csantavéren megalakult a DMKSz fiók egyesülete, amelynek élére a következő vezetőséget választották: elnök Dér Ferenc alelnökök Dvorácskó János, Gogolyák Antal, titkár: dr. Utassy Ferenc, Pletikoszich Lajos és Dankó Antal, pénztáros: Magossy Imre, Sinkovits Gábor, Faragó János és Tóth Bagi József, ellenőrök: Berényi Gábor Fülöp Péter és Tóth Bagi István, Felügyelő bizottság: dr. Oszvár Vilmos, Rajmond Albert, Bakurek József, Földi Mátyás és Oszvár Péter, háznagyok: Bokányi László, Kömüves Mátyás és Pásztor Mátyás, könyvtárosok: Magossy Ferenc és ifj. Begyik Antal. Választmány: Vida Imre, Pálity Mihály Béres István, Horváth Lajos, Barna Antal vitéz Oláh Mátyás, Pletikoszich Péter, Sinkovics Péter, Begyik Albert, Palkovits Lajos, ifj. Kozma Mátyás, Figura József, Kozma Péter, Patócs János, Betyák Vilmos, Lassu Gyula, Bakos Antal, Tóth Ferenc, Horák Lajos, Huszta János, Ladóczki Simon, Ország Ferenc, Szabó Péter, Kósa Péter, Utassy Péter, Körmös Pál, Dér Mihály, Forgó Kálmán, Angyal Gáspár, Horváth István Bognár Mihály, Ludmány Mátyás, Oszvár Ferenc, Bordás Bóni, László Pál, Kozma József, Kelemen János, Kiss Cs. Ferenc, Vigh Sándor, Balog Sándor, Vigh Ferenc, Kiss Cs. Ignác, Juhász János és Dankó József.

Méhész egyesület alakult Óbecsén

Óbecsén megalakult az Országos Méhész Egyesület helyi fiókja. A Híszkegy elmondása után megválasztották az egyesület vezetőségét az alábbiak szerint: diszelnökök: Petrányi Ferenc apátplébános és Szonomár László j. vitézi hadnagy, elnök: Papp Kálmán, alelnökök: Berecz Sándor, Péntes György (Bácsföldvár) és Füleky István, titkár Vágó István, jegyző Péntes András, pénztáros Kracher Béla, ellenőr Péntes Károly, ügyész dr. Siflis Imre, háznagy Sági János, könyvtáros Iván József, mézértékesítő Porteleky Antal választmány Sági Lajos, Szabó János, Barna András, Jáger Péter, Hain Imre, Szabó Balázs (köteles) Ferenc István (Márkus) Szabó András, Zavargó Mihály (Bácsföldvár) Neogrády József, póttagok: Gortva István, Sörös József, Nagy Mátyás, számvizsgálók: Sárvári Ferenc (kőműves) ördög András, Jozsa Ferenc, póttagok: Richter József és Miló József.

Anglia anyagi csőd előtt

(MN) A hivatalos washingtoni összeállítás szerint — mint Stockholmból jelentik — Nagybritánia amerikai dollárvagyona a háboru kezdete óta 1941 szeptemberéig 4483 millió dollárról 1527 millió dollárra zsugorodott. Ugyanez a jelenítés szerint Anglia amerikai anyanyelvű készlete és a tőzsdén jegyzett értékpapírállomány ugyszólván teljesen elfogyott. Ami Anglia számára még megmaradt, magánérdekeltségek dollárköveteléseiből vagy amerikai részvénytársaságoknál fennálló nem jegyzett részesedésekből áll, ilyenfajta követelések értékesítése azonban általában nagy nehézségekbe ütközik. További számítások szerint Nagybritanniának februárig 1035 millió dollár kell az Egyesült Államoknak külföldi számlákra fizetnie. Ezt az összeget Anglia hír szerint az indiai arany- és árukivitelből, a kereskedelmi flotta bevételeiből és hasonló tételéből kívánja előteremtteni.

A háboru utján...

AUSZTRÁLIA,

az üres kontinens

Ma fizet Camberra évszázados közönyvéért / 8 millió négyzetkilométernyi szomszéd föld

A földgömbön nagy szigetként terpeszkedő Ausztrália politikai, stratégiai, sőt még néprajzi szempontból is egyaránt valóban nagy sziget. Gyakorlati szemmel nézve a szigetek minden hátrányával, anélkül azonban, hogy azok egyetlen előnyével is rendelkeznek. Stratégiai szempontból tekintve Ausztrália védelmi helyzete, ellentétben általában a szigetek védelmi lehetőségével, nem előnyös és ennek a hatalmas védtelen kontinensnek a védelme mindenkor az adott politikai helyzettől és a többi csendesóceáni hatalmakkal való együttműködéstől függött. Az 1.500 méter magasságot alig-alig meghaladó hegyvonulatok és a végtelen távolságok a korszerűen felszerelt támadó félnek ma már nem jelentenek leküzdhetetlen akadályokat.

Ausztrália tényleges gazdasági helyzetét tulajdonképpen nyersanyagokban való végtelen gazdagságának kellett volna meghatározni. De azt a helyet, amelyet mint elsőrangú nyersanyag termelő állam a világgazdaságban elfoglalhatott volna, sohasem tudta magának kivívni. És politikai önállóságának teljes elvesztését is csak akkor kerülhette volna el, ha az ország természeti adottságának előnyeit korábban felismeri. Sajnos azonban Ausztrália abban a reményben, hogy egyszer majd „független” lesz, a minden észszerűséget nélkülöző iparosításra vetette magát. Fantómok és illúziók után futott és minden bizonnyal csak ma ébredt tudatára annak, hogy ez a veszedelmes játék Angliának csendesóceáni helyzetébe került. És ha Ausztrália valóban az egész világ számára az a fontos és nélkülözhetetlen nyersanyag-kontinens, melynek szerepére hivatva volt, akkor az egész világnak egyetemlegesen érdekében állott volna, hogy ezen a kontinensen a békét fenntartsa. Ausztrália azonban attól félt, hogy életstandardjának természetellenesen magas szintje lesüllyed, éppen ezért Anglia és az Impérium kivételével az egész világ számára szinte leküzdhetetlenül magas falal vette körül magát. Ausztrália a világ legfontosabb kontinense lehetett volna, ha Camberra (az ausztráliai kormány székhelye) idejekorán felhagy a közönyösség felelőtlen politikájával és kísérletet tesz a brit oroszlán karmaiból való megszabadulásra.

RÉGI MESÉK VALÓSÁGGÁ LESZNEK...

Mi európaiak szeretjük ezt a messzi Ausztráliát. Szívesen álmódunk trópusi prérijének végtelen távolságairól, hiszen magunknak oly kevés terünk van! És az ötödik világrésznek, ennek az óriási üres kontinensnek a felfedezéséről beszámoló titokzatos történetek valóban úgy hatnak, mint réges régen elmúlt időkbeli ránkmaradt mesék.

James Cook, Ő Felsége az angol király „Endeavour” nevű, 370 tonnás és 22 ágyúval felgyezett szénzállító hajójának parancsnoka, egyébként korának legkiválóbb hajóskapitánya volt az, aki ezt az elvarázsolt földrészt „csipkerózsádmából” 1770. április 19-én felébrésztette. Így lett Ausztráliából valóság, egyben brit birtok és a világbirodalom kétségtelenül mostohagyerekként kezelt dominiuma. Angliának semmi szüksége sem volt egy gazdaságilag erős és nagyon is életképes új kontinensre. Eppen ezért ismét ráterítette a takarót a végtelenül ölébe hullott óriási, nem kevesebb, mint 8 millió négyzetkilométernyi földre (majdnem akkora, mint Európa, ázsiai Oroszország nélkül) és hagyta, hogy a végtelen tengerek legnagyobb szigete tovább aludja ki tudja hány évezredes álmát. És Ausztrália még egy teljes századot aludt.

ÖTVEZER BIRKA,

DE EGYETLEN ASSZONY SEM

Anglia az újkori Ausztrália történelmét azzal kezdte, hogy fegyverrel csinált belőle. És London csak hosszú évekkel később határozott úgy, hogy Ausztráliát gyarmattá építi ki és a jövőben nem csupán fegyvereket küld oda, mint ahogyan eddig szokásban volt. A bennszülött ausztráliai négeket kipusztították és ezzel a

kontinenset fehérré tették. A londoni politika Ausztráliából, hogy úgy mondjuk tartalék-kontinens akart csinálni, amelyet minden eshetőségre készen magának kívánt fenntartani. Hagyta azonban, hogy az ország tovább pusztuljon és mentalitása beleveessen a közönyösség feneketlen fertőjébe. Így kellett történnie, hiszen Ausztrália brit lett, nem pedig kínai vagy éppen maláj. Ausztrália 8 millió négyzetkilométeren elszórt, alig 7 millió lakossága ma tözsgyökeres angol, mely nagyon is értette a módját annak, hogy az anyaország és maga között ezer hidat verjen, az unalomba, vasárnap délutántól kezdve, a viskin, bridzsen, kriketten, rugbyn és klubbokon, valamint a társadalmilag szentesített angol kedélyességen keresztül az ugyan csak a társadalomtól szigorúan tiltott személyességig. Az ország tökéletes technikai berendezése az életnek látszólag valamennyi problémáját kiküszöbölte, és a konzervgyárak, hűtőberendezések, tanállomások, autók, sőt maga a kormánykerékkel élő asszony is nagyobb diadalt arattak ott, mint például az anyaországban. Csak az angol lelkeség és a brit életformák találták meg az utat a mérhetetlen óceánon át. Ausztrália technikája és külső képe Amerikát lehelte, mint például Sidney és Melbourne felhőkarcolói. Ezek a kontinens legkülsőbb szélén fekvő városok azonban egyáltalán nem alkalmasak arra, hogy ennek a földnek és lakosságának valódi arcát hiyen visszatükrözzék. Menjünk inkább az ország belsejébe, egy birkatenyésztő farmjára, mert ő Ausztrália valódi polgára, a megtettesült gyarmatosító.

Egy ilyen queenslandi farm átlagos mérete meghaladja az ötezer négyzetmérföldet (14.000 négyzetkilométer), ami körülbelül Szászország területének felel meg. És Mr. Deweynek, aki ötvenezer birka „boldog” tulajdonosa, napról-napra meg kell küzdenie a csapadéokban oly szegény időjárással és a forróságtól tikkadt földdel a nyája számára elengedhetetlenül szükséges vizért. Néha csak ötven láb mélyen, némely helyen azonban már 500, sőt előfordul az is, hogy 5.000 lábnyira kell lefurnia, hogy vizet találjon. Ha aztán megtalálta az annyira keresett áldást jelentő forrást, ezer nehézség árán levezeti azt völgyeinek szomszédos legelőire. A víz jelentő nyája számára az életet, farmja számára a jólétet. A víz az alapja minden elképezhető sikernek és eredménynek. A farmer a Xueensland és részben Közép-Ausztrália alatt elterülő hatalmas, a becslések szerint mintegy 600.000 négyzetkilométernyi területű ártézi vízmedencéről beszél, melynek teljes feltárására megintcsak hiányzik a vállalkozó szellemű ifjabb gyarmatosító nemzedék.

Nem tulságosan kedélyes dolog Mr. Dewey oldalán a farmot járni. A szunyogok és egyéb trópusi férgek serege, mint valami szürke felhő terpeszkedik a párolgó legelők felett. A viszonyokkal ismerős ausztráliai lakos zsebkendőjét ilyenkor szája elé, közben pedig szorgalmasan pöffkel kurtaszáru pipájából. Mr. Dewey szó nélkül türi e szenvedéseket, megszokta azokat, hiszen már apja is a queenslandi gyarmatosítók közé tartozott, és pedig abban az időben, amikor a bennszülött fekete boy még gyakran rontott rájuk ijedt ordításával: „Halál! Halál! Meghalt a folyó és meghaltak a birkák is!”

Hirdetéseket

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, azontul érkezett hirdetéseket dupla tarifával fogadunk el.

Az apák elképezhetetlenül nehéz küzdelmére való emlékezésben azok a szenvedések, amelyeket a szunyogok, a hőség és a szinte örülébe vezető egyedüllét okoznak, a fiuk számára jóformán nehézségeket sem jelentenek. Mr. Dewey napról-napra egyedül tölti estéit hatalmas farmjának magányos házában. Mr. Dewey jobban utálja ezeket az estéket, mint a szárazságot, szunyogokat és patkányokat együttvéve. Hatvan mérföldnyire fekszik tőle a legközelebbi farm, csak ritkán akad része egy kis eszmecsereben.

Mr. Dewey tekintete a falon függő fényképre esik, ahonnan részvételtjesen mosolyog rá egy szőke leányfej. Csak álom volt és a szép illúzióknak már vége. Mabel nem volt hajlandó Ausztrália végtelen prérijének magányát megosztani vele, Sidney vagy Melbournebe talán még eljött volna, hiszen ott vannak mozik, bárók, klubbok és akad társaság is. De a sivatagba?... Nem! Hiába, Anglia ifjú leány-nemzedéke semmi érzékkel sem bír ezek iránt a problémák iránt. Hiányzik belőle a valódi gyarmatosító szellem. És ezért kell Mr. Deweynek ötvenezer birkájával, de asszony nélkül végig küzdenie az ausztráliai farmerek szomorúan egyhan gu, magányos életét. Ausztrália azonban tetőtől-talpig angol volt és az is akart maradni. Sem színes, sem idegen bevándorlókat nem volt hajlandó megtűrni. Behunyta szemmel siklott át életterének valamennyi gazdasági és politikai problémája fölött. Camberra órái vakon követték a londoni parlament óráit, míg aztán az ország ma; a legújabb események következtében hirtelen ráeszmélt a hosszú évszázad alatt elszünetelt és behozhatatlan idővesztésére és sorsát haladéktalanul hatalmas „barátjának”, az Északamerikai Egyesült Államoknak kezébe helyezte.

A TILOS KONTINENS

Curtin miniszterelnök, amikor Ausztráliát az Egyesült Államok védelme alá helyezte, minden tekintetben brit szellemben cselekedett. Az angol történelemben ugyanis nem egyszer fordult elő, hogy Anglia bizonyos előnyök megszerzéséért a legnagyobb hidegvérrel teljes tekintélyét áldozta föl. Hogy Amerika a brit Impérium örökségének ezt a hatalmas darabját is meg tudja-e majd emészteni, az egyelőre a jövő kérdése. Nagyan könnyen megérthető lenne azonban, ha az emberfeleslegében szinte fulladozó Ázsia, melynek határait Japán terjeszkedési törekvései és Kína milliós tömegei feszítik, a jelenlegi helyzetben az eddig az egész világ számára tilos kontinens után kinyujtaná kezét. Hogy a fehéreké vagy a színeseké lesz-e Ausztrália, ezért a jövőben Angliát fogja terhelni a felelősség. Ázsia parti államainak éppen abból van bőséges fölöslegük, amiben Ausztrália a brit politika bűnös mulasztásai következtében hiányt szenved: harcra kész tömegekben! És ezt a hatalmas szigetet csakis ember tömegekkel, nempedig gépekkel lehetne eredményesen megvédelmezni.

Az ausztráliai politika új hurokat pengtet már és a világtól való természetellenes elzárkózottságból erőszakkal kiszakított hatalmas kontinens védelmet biztosító flotta hiányában a brit Impérium csódtömeggondnokának karjaiba vetette magát. A „british loyalty” unalomig megszokott dala elhalt már Ausztráliában. A kísérleti kontinensnek romantikus kora végkép a múlté és a világ feszült figyelemmel néz a szikkadt „Terra Australias” jövőjéről döntő események elé.

Jól jegyezze meg a címet! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z Erzsébet ligetnél

Bőrkabátok festését is vállalom!

Február 15-től 22-ig:

Tuberkulózishét Magyarországon

A legveszedelmesebb népbetegség hazánkban a tuberkulózis, a gümőkór, amely évenként tizenhét ezer magyar életet pusztít el, tehát minden félórában egy halálos áldozatot követel magának.

Erre a borzalmasan nagy számról való tekintettel hozták be a tuberkulózishetet, amely a különböző foglalkozási ágakban dolgozó tömegek kivizsgálását és gyógykezelését kötelezővé tette. Ugyanekkor azonban megkezdte munkáját a Tuberkulózis Elleni Országos Szövetség, amely a legszélesebb néprétegek felvilágosítását tűzte ki feladatának és igyekezett odahatni, hogy mindenki megtanulja a betegség elleni határos védekezést. A szövetség munkájának kere-

tein belül rendezték meg az elmúlt időkben első ízben az országos tuberkulózishetet, amikor a modern propaganda minden eszközét a felvilágosító munka szolgálatába állították.

Az országnak négyezer orvosa, kétezer közölete tartott előadást, hogyan lehet a gümőkór fertőzést, a betegség terjedését elkerülni és megakadályozni. A tuberkulózis elleni küzdelem a felvilágosító munka nyomán jelentős lépést haladt előre és éppen ezen a sikeren felbuzdulva határozták el az illetékesek, hogy ez évben is megrendezik a tuberkulózishetet, amely ebben az évben február hó 15-től 22-ig tart.

Továbbképző tanfolyam a bácskai orvosi kar számára

Szegedről jelentik: Az orvosi kar értekezlete nemrég elhatározta, hogy főként a délvidéki orvosi kar bekapcsolásával orvosi továbbképző tanfolyamot indít, amelynek előadói egyetemi professzorok, a tisztá főorvos és a magánorvosok nagy számban, főként a most felmerült különböző közegészségügyi problémákat ismertetik, vizsgálják a szociális egészségvédelem egységes szervezetének működését és megadják azokat az irányelveket, amelyeknek segítségével egységes eljárások és közös munkálkodás alapján valósíthatók meg az idevonatkozó tervek. Emellett természetesen a különféle kormányintézkedések ismerte-

tésére is sor kerül, tekintettel arra, hogy ezeket nagyrészt még nem volt alkalmuk megismerni a délvidéki orvosi karnak. Ezzel az orvosi továbbképző tanfolyammal a délvidéki orvosait szorosabb kapcsolatba kívánja hozni az egyetem orvosi kara az általános egészségvédelmi szolgálattal. A tanfolyam pontos idejét még nem határozták meg, az eddigi tervek szerint február végén és március első napjaiban tartanak meg a továbbképző tanfolyamot, amelyre meghívást kapna a Délvidék és vele együtt természetesen Szeged egész orvostársadalma.

Nagy sikere van a Délvidék házassági postájának

Tömegesen érkeznek a levelek a kiadóhivatalba

Vasárnapi számunkban jelentettük be, hogy házassági postát nyitunk. Minden hét vasárnapján leközzöljük azoknak a hirdetéseit, akik házasodni akarnak, de ismerettség hiányában vagy elfoglaltságuk miatt nem tudnak életük leendő párjával más módon megismerkedni.

Természetes, hogy házasságközvetítők és ügynökök hirdetéseinak nem adunk helyet lapunkban. Egy hirdetés ára 6 darab

20 filléres postabélyeg. Jelíges levelek kezelésére és portóköltségre 50 fillér áru bélyegyet kell még ezenkívül mellékelni.

A házassági postának máris nagy sikere van. Kiadóhivatalunkba tömegesen érkeznek be a levelek. Nemcsak érdeklődők írnak, hanem hirdetéseket is küldenek. Az első hirdetéseket vasárnapi számunkban közzöljük.



FOGLYOK A SIVATAGBAN

Kötelező az olajosmagvak termesztése

A hivatalos lap vasárnapi számában rendelet jelent meg az egyes ipari növények termelésének szabályozásáról.

A rendelet szerint azok a gazdák, akik 50 holdat meg nem haladó ingatlanon gazdálkodnak, a tengerivel bevetett területeket szegélynövényként napraforgóval kötelesek bevetni. Aki eddig szegélynövényként cirokot vagy kendert vetett, továbbra is ezeket termesztetheti.

Az 50 holdnál nagyobb területen gazdálkodók szántóföldi művelés alatt álló ingatlanuk 5 százalékának megfelelő területén napraforgót, vagy olajlent kötelesek termesztetni.

Azokon a területeken, amelyeket a földművelésügyi miniszter ricinustermelésre rendelettel kijelöl, az 500 holdat meghaladó területen gazdálkodók szántóföldi művelés alatt álló területük 2 százalékán ricinust kötelesek termelni. A ricinus termesztésére kötelezett 50 holdon felüli gazdálkodó napraforgót, illetőleg olajlent főterményként szántóföldi nevelés alatt álló területe három százalékának (nem 5 százalék) megfelelő területen köteles csak termesztetni.

Az, aki az 1940—1941. gazdasági évben rostlent, illetőleg kendert termelt, ezután is legalább olyan területen köteles ezeket a növényeket termesztetni, mint az elmúlt gazdasági évben.

A rendelet ezután előírásokat tartalmaz a művelésre vonatkozóan, majd előírja, hogy a termelt növényeknek a megállapított áron való átvételéről az iparügyi miniszterrel egyetértően gondoskodik.

A rendelet előírja, hogy a vetésterülethez mérten szükséges vetőmagot ingyenesen igényelhet az, aki ricinust termeszt, továbbá az a 100 kat. holdat meg nem haladó szántóföldi területen gazdálkodó, aki olajlent termeszt. A 100 holdon felüli gazdálkodó a szükséges olajlentvetőmagot a hatósági áron, felár nélkül vásárolhatja.

Aki szerződés alapján napraforgót, illetőleg olajlent legalább két kat. holdon vagy ricinust legalább egy kat. holdon termeszt, annak — kérelmére — a termeltető vállalat minden év június hó 1. napjától kezdődően köteles holdanként 50 pengő kamatmentes termelői előleget adni. A rendelet szabályozza, hogy a termelőnek mennyi olajpogácsára van igénye és hogy az előleget hogyan kell visszafizetni. Ezután közzéadja a természetű intézkedéseket, majd súlyos büntető szankciókat tartalmaz.

Önmagának ellensége,

ha nem hirdet a „Délvidék”-ben!

Az első „repülő tank” 25 éves jubileuma

A hadirepülés történetében 1917 január 28 mindvégig jelentős dátum marad. Ezen a napon szállt fel a Berlin melletti Döberitz repülőteréről az első J 4, a világ első könnyűféműből készült és egyben első páncélozott hadirepülőgépe. Ezenkívül a »repülő tank», mint ahogyan akkoriban a J 4-et neveztek, a világ első futószalagon gyártott repülőgépe is volt.

Amint 1916-ban a nyugati front megmerevedett és a lövészárkok lassankint szinte megközelíthetetlen betonerdőszerű rekké váltak, mind több kívánság sürgette egy olyan páncélos repülőgép megtervezését, mely alkalmas a nagy tűzerejű betonállások mélyrepülésben való megtámadására is. Az új repülőgéptípus megteremtésére a dessai Junkers-művek kaptak megbízást miután Junkers professzor a J 3 megtervezésével a duralumínium kiváló használhatóságát már bebizonyította.

A J 4, bár csak óránként 155 kilométeres sebesség kifejtésére volt képes, mint felderítő és harci repülőgép egyaránt annyira bevált, hogy nyomban bevezették tömeges gyártását is. Megjelenése az ellenség táborában nagy meglepetést váltott ki és jelentős mértékben sikerült ellensúlyoznia az ellenséges repülők számbeli túlsúlyát.

HIREK

«OOO»

Ugyeletes városi orvos: Dr. Kuczai János, Csihás Benő utca 12. Telefon 96. Az ügyeleti szolgálat vasárnap 14 órakor kezdődik és tart a következő vasárnap 14 óráig.

Műkedvelőelődás Csantavéren. A keresztény Sakklub műkedvelői nagy sikerrel mutatták be a Betyár Bandi című népszínművet. Kitűnően szerepeltek: Szerencsesi János, Farkas Juliska, Bakurek Bözsike, Kozma Rózsika, Szerencsei Cili, Dér Jolánka, Molnár Dezső, Kiss Csepeghy Ignác, Radák Vilmos, Lassu Gyula, Tóth Bözsike, Dankó István, Deák Antal, Kalkovits Lajos Kovács Gyula, Bérés András, ifj. Deák Antal, ifj. Dankó Antal, Dankó Amálka, és Forgó Antal. Az előadás tiszta jövedelmét a hadiárva felsegélyezésére fordítják.

Öt generáció egy fedél alatt. (MN) Amint nemrég az északfranciaországi Marquen Baroeul községben a kis Janin Roels meglátta a napvilágot, a mai szomorú háborús világ nemcsak egy örvendetes eseménnyel, hanem egyben egy ritka esettel lett gazdagabb: ugyanabban a házban öt generáció lakik, éspedig a 20 éves büszke apám és 23 éves anyám kívül a 40 éves nagyanya az 54 éves dedánya és a 84 éves ükanya.

Az adófizetők paradicsoma. (MN) Sajnos nem tartozik a gyakori esetek közé, hogy egy község nem tud mit kezdeni a felelt adóval, mint ahogyan ez Hornum jutlandi községgel történt. Mivel a városkának egyetlen támogatásra szoruló szegénye sem volt és egyébként sem voltak nagy kiadásai, a múlt évben behajtott községi adók egy negyedét kénytelen volt visszafizetni.

A topolyai képviselőtestület ülése. Tóth Isaszegi Ferenc elnöklésével közgyűlést tartott a képviselőtestület Topolyán. Elhatározták, hogy Péter volt szerb király szobrának talanzatát árverésen eladják. A járási egészségház építésére 8000 pengőt szavaztak meg. A piacteret az Attila utcára helyezik át, s kikövezik a csantavéri utat. A község visszakéri a szerbek által elvett 134 hold földjét, s bejelentette igényét 100 hold közlegelőre.

Külön póstahivatal a bélyeggyűjtők részére. (MN) A szenvedélyes filatelisták száma a cseh-morva protektorátusban annyiira megnövekedett, hogy a póstaigazgatóság Prágában jónak látta számukra külön póstahivatalt szervezni. A póstahivatal a bélyeggyűjtéssel kapcsolatos munkák végzésére nem kevesebb, mint 60 alkalmazottat állított munkába. Csúpan a lebélyegzésre két alkalmazottat foglalkoztat. Ez az ugyan nem magasszintű munka, de annál fárasztóbb munka a protektorátusi postának napi 20.000 koronát jövedelmez.

Gyomor-, bél-, máj- és anyagcserebeteg szívesen isznak reggelként felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ennek hashajtó hatása gyors és biztos igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát!

Kultúrest Magyaránizsán. A Kaszinóban kultúrest rendeztek vasárnap. Fehér Kálmán beszéde után Raffay István délvidéki verseiből szavalt, Csepella József felolvasást tartott, Röhrich Károlyné dalokat énekelt.

Jótekonycélú táncestélyt rendeznek a bezdáni hajósok. A bezdáni hajósok február 7-én, a Nagy Sándor-féle vendéglőben jótekonycélú táncestélyt rendeznek. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Kitűnően sikerült a BSE műsoros estje. A Bezdáni Sport Egylet vasárnap farsangi műsoros estet rendezett. A szereplőket percekig ünnepelte a közönség. Színre került az esten egy egyfelvonásos szindarab is. Szerepelnek: Erdős Istvánné, Magyarai Kató, Rózsa Kató, Erg Rózsi, Vukovits István, Herman Pubi, Osztrogonác József, Jagitza Ferenc, Balla Ferenc, Schmidt József, Peák László, Ódri József. A szünetekben Erdős Istvánné és Ligeti László énekeltek magyar nótákat.

Kitűnően sikerült a topolyai Iparbál. Az Iparbál, amelyet vasárnap rendeztek meg, kitűnően sikerült. A szünetben Dukay Károly káplán mondott beszédet és emlékeztetett a harcoló honvédekre. Beszéde után gyűjtést rendeztek, amely több mint hatszáz pengőt eredményezett.

Megfagyott a küszöbön. Pojánicsuk György 74 éves földműves Nagybocskó községben a fia lakására ment látogatónak. Fiát azonban nem találta otthon és az öreg ember leült a küszöbre, hogy megvárja. Közben elaludt és megfagyott.

20 állam vesz részt a lipcsei tavaszi vásáron. Az árubeszerzés jelenleg mindenütt nehézségekbe ütközik. Minden kereskedőnek érdeke tehát minden elképzelhető információ eszköklése, hogy ezen az úton is a kontinens rendelkezésére álló termelési erőket maradék nélkül kihasználja. Ezen feladat szolgálatában áll elsősorban a Leipzig Birodalmi Vásár. A március 1-től 5-ig tartandó tavaszi vásáron ismét 20 európai állam vesz részt. Már jóval a kiállítás megnyitása előtt Belgium, Bugária, Dánia, Finnország, Olaszország, Magyarország, Horvátország, Hollandia, Norvégia, Románia, Svájc és Szlovákia bejelentették részvételüket erre a világviszonylatban is hatalmas vásárra. A kiállítás magvát ezévből is a német gazdaság képezi. Ezt kiegészíti azután a Főkörmányzóság hatalmas kollektív kiállítása, továbbá az egyes államok kiállításai a nemzetek csarnokában. Ez az elővendő Leipzig tavaszi vásár újra közép-európa hatalmas árukiállítását van hivatva egyesíteni. (MNK)

A zentai Katolikus Legényegylet új vezetőséget választott. A zentai Katolikus Legényegylet, a város egyik legszebb és legjobban tevékenykedő egyesülete nagy érdeklődés mellett tartotta meg közgyűlését. Tamás Ferenc esperesplébános lelkes beszéde után a következő tisztikart választották meg: egyházi elnök Tamás Ferenc, társelnök Körmöczy Ambrus, világi elnök Kapás Sándor, alelnök Lukács Dezső, ügyész Edelényi Miklós, titkárok I. Polyák Dezső, II. Baráti János, dékánok: I. Matyko Nándor, II. Baló Vince, pénztáros Szivák Géza, ellenőrök Urbán László, Csabai Lukács, gondnok Tarapcsik József, könyvtáros Tóth János és Dvoracsó Endre, karnagy Balassy Gyula, választmányi tagok: Péczhy Béla, Barsi Jenő, ifj. Lövey Nándor, Lengyel István, Matyko Jenő, Belovai Bálint, Kopasz Sándor, Döme Gyula, Kecskés József, Keceli M. Dezső, Solti Mihály, Varga Polyák Péter, Visontai Zsigmond, dr. Ferenci Antal, Varga József, Ujházi Flórián, póttagok Keceli M. György, Trinolszki József, Olajos József, Lengyel László, Varga Sándor, Deák Jenő, háznagy Ujházi Lajos, számvizsgáló bizottság Vámos János, Lakatos István, Horváth István, Bartók Pál, Csordás Ferenc, ping-pong bizottság: díszelnök Lukács Dezső, elnök Szivák Géza, pénztáros Kipp József, titkár ifj. Lövey Nándor, szakosztályvezető: Wébel Lajos, ellenőrök Barsi Jenő, Matyko Nándor, szerktáros Csabai Lukács, Sakk-bizottság: elnök Bartók Pál, ügyvezető elnök Varga Polyák Péter, titkár Farkas Balázs, pénztáros Baráti János, sakk szakosztályvezető Solti Mihály, ellenőrök Dudás József, Eszes Mihály.

Műsoros est Adán. A téli gazdasági iskola jólsikerült műsoros estét rendezett. A Hiszekegy eléneklése után egyfelvonásosokat mutattak be. Szerepeltek: Nagy Ferenc (Doroszló) Oláh Rózsika (Ada) Balogh József (Szilágyi) Kelemen Ilonka (Ada) Mészáros Veronka, Némedi Juci, Szálas László (Bácsföldvár) Kanyó Sándor (Kula) Koleszár Pál (Bácskertés) Huszágh Ferenc, Kocsis Jolánka, Koós Balázs, Hodolák Pál, (Bajsa) Natkai Sándor (Bácskossuthfalva) Tallosi János (Doroszló) Marton Lajos (Pacsér) Berényi János (Szabadka) Solymosi Mariska (Ada) Szakál Béla (Bajsa) Bordás Sándor (Bácsfeketehegy) Koncz Imre (Bácsföldvár) Almádi Gábor (Ada) Szukola László (Kula) Király István (Ada), Kocsis Irénke (Ada) és Papijcsik Béla (Veprőd) Cseszák László (Obecsek) magyar nótákat énekelt. Az előadást betanította Bános Ernő.

A M. Kir. Államvasutak pécsi Üzletvezetősége közli, hogy a közszolgálati alkalmazottak 1941 évre kiadott arcképes igazolványainak érvényessége 1942 évi január hó 31-ével lejárt és így azok ezen időponton túl utazásra nem használhatók fel. Az arcképes igazolványok általános kiállításai, illetve kicserélési határideje azonban február hó 15-ig meghosszabbított. Az arcképes igazolványokat eddig az időpontig egy szeres kiállításai mellett szolgáltatja ki az üzletvezetőség. Február hó 16-tól kezdve azonban már csak 3 pengő költséggel a leték megfizetése ellenében történik az arcképes igazolványok érvényesítése, illetve kiállításai.

»Melegedőhelyek« a villamosmegállók-nál. A varsói német városi közigazgatás elrendelte, hogy a villamosmegállók helyeken égő koksszal telített kosarakat állítsanak fel. A város illetékes ügyosztálya erre a célra 100 kosarat bocsátott rendelkezésre és már napok óta látható, amint az utcai járókelők a melegítőkosarakat körülállják és melegednek. (MNK)

Péterrévén is megalakul a Baross-szövetség. Péterrévéről jelentik: A Baross Szövetség helyi fiókjának megalapításával megbizott kereskedők, iparosok Bogdán Sándor, Árpás Imre, Kiss István, Darabos János, Boldizsár Ferenc és Poósz András vasárnapra 107 kereskedőt s iparost hívtak össze értekezletre a község háza tanácstermébe. Az értekezleten Árpás Imre ismertette a Baross Szövetség célkitűzéseit. Utána Kiss István és Bogdán Sándor a fiók megalakulásának a fontosságát hangsúlyozta. Az alakítással megbízott 6 tag mellé Kocsis Mihályt, Heinrich Istvánt és Gutwein Györgyöt jelölték meg ki.

Színművelődés Szenttamáson. Szenttamásról jelentik: Az önkéntes tűzoltótestület kitűnően sikerült mulatságot rendezett. Farsang vasárnapján színlelőadást rendeznek, amely alkalmával a Borcsa Amerikában című szindarabot mutatják be.

Utcára dohta gyermekét, aztán maga is utána ugrott. Nussbaum Alfréd vasuti felügyelő felesége Sopronban a második emeleten lévő lakásának ablakából idegrohamában az utcára dohta Éva nevű kétéves leányát, majd maga is utánaugrott. A gyermek agyrázkódást szenvedett, állapota életveszélyes. Az asszony csak kisebb zúzódást szenvedett. Mindkettőjüket kórházba szállították.

Műkedvelő előadás Kulán. A kulai iparosdalárda vasárnap este az Endlein szállóban színre hozza a Maharadzsa című énekes népszínművet. A darabban a legjobb kulai műkedvelők lépnek fel és abban igen szép magyar táncbetétek és énekszámok szerepelnek.

A zentai Kisgazdakör farsangi előadása. Zentáról jelentik: Kisgazdakör farsangi előadása a legnagyobb siker jegyében zajlott le. Bemutatták Lukácsy Sándor »Kócsa Jutka« című színművét, amelyben Molnár-Csikós Böske, Farkas-Baráti Juci, Matus Anci, Rankovics József, Döme Gyula, Szekeres András a főbb szerepekben nyújtottak kiváló alakítást, de Nagy A. Pál, Csabai Kálmán, Kalmár Géza, Olajos Vince, Márkus Franciska, Nagy Lajos, Rekeczki Pál, Csabai Veronka, Tóth Ferenc, Ladányi Pál, Hagymás Klári, Gergely Bözsi, Márkus Flórián, Menyhért József, Gergely Tereska és Fekete Bözsi a kisebb szerepekben is megállták a helyüket. Bácskai Dezsőné hozzáértéssel rendezte a darabot, a zeneszámokat Balassy Gyula tanította be.

KOSZONETNYILVÁNÍTÁS.

Fogadják mindazok, kik lesújtó mély gyászomban a velemvaló együttérzésüknek kifejezést adták, ezúton is hálás köszönetemet.

Zombor, 1942. február 5.

őzv. Schieber Ferencné.

KÖZGAZDASÁG

Többszáz ezer adófizető részesül szociális adókedvezményekben

Az ismételt megreformált és ma már teljesen átalakított magyar adórendszer egyik legfontosabb jellegzetessége az, hogy igen rendszeresített. Ezeknek jórésze egészen új eredetű és így hatása még csak ezután válik érezhetővé. Mindazonáltal már a nemrégiben közzétett 1939. évi adóstatistikából is látható, hogy a kedvezmények az adóalanyoknak tekintélyes hányadára terjednek ki s hogy azokat a közönség igénybe is veszi. A számadatokhoz előrebocsátva még azt kellene megjegyeznünk, hogy azok nem foglalják magukban a visszatért erdélyi és keleti, valamint délvidéki országrészeket s így a kedvezményben részesültek száma a valóságban már ebből az okból is nagyobb a közölt adatoknál.

Az adókedvezmények méreteire jellemző, hogy még az 1939. évi adóstatistika szerint is többszáz ezer adófizető részesült adómérséklésben.

TÖBBSZÁZ EZER ADÓKEDVEZMÉNY

A föld-, ház- és általános keresett adó, valamint az ezek után számítandó különféle pótdadók tekintetében 1939-ben 183,122 hadirokkantát, hadiözvegycet és hadiárvt részesítettek adókedvezményben. Ugyanennyel az adónemeknél 66,837 adófizetőre vetették ki az adót kedvezményes elbírálással azon a címen, hogy adóköteles tiszta jövedelmük nem érte el az ezer pengőt, vagy adóköteles tiszta vagyonuk értéke 25.000 pengőn alul van és legalább öt gyermeket nevelnek fel. A sokgyermekes családokat megillető ez az adókedvezmény természetesen számottevő könnyebbséget jelentett azokon a vidékeken, ahol sok a népes szegény család, így Szabolcs vármegyében, Zala megyében és Kárpátalján. Figyelemreméltó adat összehasonlításképpen, hogy Budapesten csak 12 adózót lehetett ebben a kedvezményben részesíteni. Ennek alapján azt is nyugodtan el lehet mondani, hogy

az adókedvezmény valóban a széles vidéki néprétegek érdekeit szolgálja.

NÉPES CSALÁDOK KEDVEZMÉNYEI

A jövedelemadó fizetők száma Magyarországon — mint általában az agrárlamokban — aránylag csekély. Viszont a sokgyermekes családfőket megillető kedvezményben elég sokan részesültek. Így 1611 családfő kapott adókönyvitést öt gyermek után a hatodik gyermek után 709 családfő adóját mérsékeltek, a hetedik gyermek után 274 adófizetőjét, a nyolcadik gyermek után 100, a kilencedik után 40, a tizedik után 22, a tizenötödik gyermek után 1 adófizető részesült a megállapított kedvezményben. Érdekes, hogy ezek a kedvezmények is elsősorban a vidéki lakosságnak kedveznek. Budapesten csak 8 jövedelemadóköteles családfő kapott kedvezményt 5 gyermek után.

A magyar adórendszer egyik legfontosabb szociális rendelkezése az, hogy az adómentes létminimumot sokgyermekes családoknál magasabban kell megállapítani. Ezzel a rendelkezéssel jövedelemadó megfizetése alól mentesült 2,525, vagyonadó alól pedig 10.699 adófizető. Jellemző még a kedvezmény jelentőségére, hogy 16,6 millió pengő adóalap és 133,7 millió pengő vagyon adóalap mentesült az adóközfizetéstől.

KÉTMILLIÓ TÉTEL

Kétmillió tételben térítette meg a földadót a kincstárnak a mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap. Más szóval a kedvezmény által kétmillió tételnél mentesültek a kis- és középbirtokosok a földadó megfizetése alól.

Ezzel az utóbbi kedvezménnyel kapcsolatban az egyik fővárosi lap azt írta, hogy a bolettaalap megszűnésével megszűnt a kis- és törpebirtokosok adókedvezménye. Ez nem felel meg a valóságnak. A földadót most is megtérítik mindazoknak a földtulajdonosoknak, akiknek kataszteri tiszta jövedelme nem éri el a száz aranykoronát.

Biztosítják a mezőgazdasági munka menetét

Háborus viszonyok között élünk, kötelességének teljesítését tehát meg kell követelnünk a nemzet minden egyes tagjától. Honvédeink sokszor igen nehéz helyzetben vitézül megállják a helyüket, önfeláldozóan teljesítik hazafias kötelességüket, az ő példájukat követnie kell azoknak is, akik ilyen rendkívüli áldozatok nélkül vehetnek részt a békés termelő munkában. Így elsősorban a mezőgazdasági munkásságnak, mert mezőgazdasági termelésünk folytonosságának fenntartása és fejlesztése ma a legfontosabb közérdek.

Ezek a szempontok vezették a kormányt, amikor a honvédelemről szóló törvény alapján most rendeletet adott ki a mezőgazdasági munkaszerződések megkötésének biztosítása tárgyában. A kiadott rendelet szerint minden mezőgazdasági munkás, aki március 15-ig mezőgazdasági munkára le nem szerződött — elzárás büntetése terhével — köteles tálnál, vagy az előjárásnál legkésőbb

tálnál, vagy az előjárásnál legkésőbb március 31-ig jelentkezni. A munkaközvetítő hivatal a munkaszükségletnek megfelelően munkaalkalmat jelöl ki számára s ha ezt alapos ok nélkül el nem fogadja, akkor a közigazgatási hatóság honvédelmi munkakötelezettként gazdasági munkájuk végzésére kirendelheti. Súlyosabb esetekben elrendelhető az is, hogy a munkavállalástól vonakodót katonai munkatáborba utalják. Az ország ellenségeinek érdekét szolgálja, ha a termelő munka zavartalanságát nem biztosítanánk, a jelenlegi rendkívüli helyzetben tehát gondoskodni kellett megfelelő rendszabályokról. A hazafias mezőgazdasági munkásság becsületesen dolgozó tagjai nem azonosíthatják magukat azokkal, akik kötelességükről megfélekednének. Ha akadtak is ilyenek, most azok is bizonyára belátják, hogy a munka rendjéhez alkalmazkodniuk kell, saját maguk és az ország érdekében. (MTI)

Csak vetésre használható fel a vetőmag

A földművelésügyi minisztérium a termelés egységesítését célzó minőségi vetőmag kiosztását, valamint az elemi károsult gazdák megsegítését szolgáló inséges vetőmagakciók ez év tavaszán is lebonyolítja.

A földművelésügyi minisztérium a szükséges vetőmagkészleteket az egyes várme-

gyék között szétosztotta, ezért nyomatékosan felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy az említett akciók során kapott, vagy saját készleteikből vetési célokra tartalékolat zab árpa és kukorica vetőmagot egyéb célra semmi körülmények között sem használják fel, mert a már megállapított kereteken be-

lül tulmenőleg a földművelésügyi kormánynak nem áll módjában több zab, árpa vagy kukoricavetőmagot biztosítani.

A kukorica jövedelmezőbb termesztése

Rendkívül fontos érdekek fűződnek a kukorica több és jövedelmezőbb termesztéséhez. E kérdéssel eredeti elgondolás alapján már négy éve foglalkozik a miskolci gazdakamara, amely többszáz összehasonlító kísérletet állított be a kukoricatermesztés fejlesztettségének kikutatása érdekében. A kísérletek során a kukoricát többször kapálták és gazolták s ezekkel az eljárásokkal nagyszerű eredményeket értek el. A miskolci gazdakamara most azt javasolja, hogy minden gazdát, aki kukoricáját csak kétszer kapálja, rendeletileg kötelezzék egy legegyszerűbb és mégis kiválóan szemléltető kukoricakapálási kísérlet beállítására olyanképpen, hogy a kétszer kapált kukorica táblájából öt-hat sort háromszor megkapál. Így azután mindenki közvetlenül is meggyőződhetné az okszerűbb és jövedelmezőbb kukoricatermesztés módjáról és bizonyos, hogy a szerzett tapasztalatokat minden gazda saját érdekében okvetlenül hasznosítaná.

Bevonják az ötpengős bankjegyeket

A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban lévő 5 pengős bankjegyeket február 5-től kezdődőleg kivonja a forgalomból.

1942 augusztus 5-ig a behívott bankjegyeket, úgy mint eddig, fizetéképp el kell fogadni.

Ezután az említett bankjegyeket a Magyar Nemzeti Bank intézetei és kirendeltségei már csak kicserélés végett fogadják el.

1945. évi augusztus 5-ével a Magyar Nemzeti Bank beváltási kötelezettsége az 5 pengős bankjegyekre vonatkozólag megszűnik.

Mi a különbség áruhalmozás és készlettartálékolás között?

Kereskedelmi körökben gyakran felmerült ez a kérdés, amelyre adott feleletnek az árdragító visszaélésről szóló törvény szempontjából van jelentősége. A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara a kérdésben a következő álláspontot foglalta el:

A törvény meghatározása értelmében áruelvonást bárki, tehát úgy az östermelő, mint az iparos, valamint a kereskedő is elkövet. A törvény meghatározása értelmében áruelvonás többféle módon történhet és pedig elrejtés, eltitkolás és forgalomtól való visszatartás által. Elrejtés alatt a törvény olyan tevékenységet ért, amelynek következtében az árucikk megfoglalása ki sebb-nagyobb nehézségekbe ütközik. Eltitkolást az követi el, aki közszükségleti cikkből meglevő készletét letagadja. A forgalomtól való visszatartás pedig abban áll, hogy az áru birtokosa anélkül, hogy készletét elrejtőné vagy eltitkolná annak kiszolgáltatását jogos ok nélkül megtagadja.

A törvény értelmében áruelvonás csak szándékosan elkövetve büntethető. A szándéknak kettősnek kell lenni és pedig a cikk árának drágítására és nyereszkekedésre kell irányulnia. Ha e két feltétel közül bármelyik is hiányzik, akkor a tényálladék nem vonható az áruelvonás törvényes fogalma alá. Gyakran azonban azt a kereskedőt is éri az árrejtés vádja, aki készlettartálékolás címén vonja el a forgalom elől a rendelkezésre álló árut. Azonban az áruelvonástól meg kell különböztetni a gazdasági élet törvényei által indokolt készlettartálékolást. Elsőrendű közszükségleti cikkek közül számos nem áll az egész év folyamán egyformán rendelkezésre és így, mint például a mezőgazdasági termékek egy részénél fontos közellátási érdek azok tartalékolása s azoknak meghatározott

időközökben való aránylagos elosztása. A mai háborús időkben ennek fokozottabb jelentősége van és maga a kormányzat vette kezébe a készlettartalékolást. De a tartalékolás nemcsak azon cikkeknél fontos, amelyeknél azt az állam hajtja végre, hanem azon cikkeknél is, amelyeknél ezt a feladatot a kereskedőknek kell magukra vállalniuk. A kereskedőknek ezt a tevékenységét, amely csak a közellátás zavartalanságát kívánja szolgálni és nem nyereszkedésre irányul, árnelvonásnak minősíteni nem lehet.

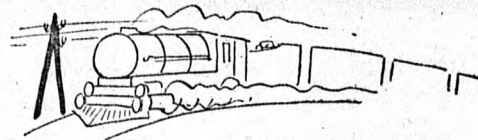
Azonban a kereskedőnek nagyon kell ügyelnie arra, hogy az árujegetésnek még csak a gyanuja se merülhessen fel. Ezt legjobban azzal tudja biztosítani, ha készleteit közraktárakban, nyilvános hűtőházakban és nem saját raktáraiban helyezi el. Nem szabad a készlettartalékolásnak az árak felhajtására irányulnia és a jogosulatlan haszon elnyerésének még a lehetőségét is ki kell zárni. Összefoglalásként tehát azt mondhatjuk, hogy az árujegetés és a készlettartalékolás között az a nagy különbség, hogy míg az árnelvonásnál a szándék a jogosulatlan haszonszerzésre irányul a készlettartalékolásnál a kereskedelmi forgalom zavartalanságának biztosítása a kizárólagos szempont.

ÉRDEKES INTÉZKEDÉS TÖRÖKORSZÁGBAN A VÁSÁRLÁSI KEDV KORLÁTOZÁSÁRA

(MN) A cukorkák több, mint 100 százalékos emelése után ankarai hírek szerint hamarosan sor kerül az állami monopólium elé eső áruk, úgymint dohány és alkoholtartalmu italok eddigi árának megkétszerezésére is. Hasonlóképpen tervehették a ruházaik árának erős emelését is. A tervezett áremelések célja a közönségnek a főlősleges vásárlásoktól való visszatartása. A török hatóságok nézete szerint ezt a célt áremeléssel sokkal könnyebben el lehet érni, mint a sok technikai nehézséggel járó

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltán középiskolai okl. tanár.



Warum bist du so aufgeregt?
Ich bin noch nie ins Ausland gereist.
Mein Gott, das ist keine Kunst. Das ist ein direkter Zug, du mußt auch nicht aussteigen.
Ich beherrsche nicht die deutsche Sprache.
Doch, so viel kannst du, was zu'r Reise nötig hast.
Manchmal kann ich kein Wort hervorbringen. Oft wird mir auch übel von dem Rauch.
Denke an die schöne Gegend.

Miért vagy olyan ideges?
Még sohasem utaztam külföldre.
Istenem, ez nem nagy dolog. (Nem kunszt.) Ez direkt vonat, nem kell kiszállnod.
Nem tudok jól németül.
De annyit tudsz, amennyire az utazáshoz szükséged van.
Néha nem tudok egy szót se kihozni. Gyakran rosszul is leszek a füsttől.
Gondolj a szép vidékre

Szószedet

aufgeregt izgatott
reisen, -te, ist -t utazni
aussteigen, stieg aus, ist ausgestiegen kiszállni

eine Sprache beherrschen egy nyelvet tökéletesen tudni
er hat es nötig szüksége van rá
ihm ist übel rosszul van

jegyrendszer bevezetésével. A fogyasztás korlátozása egyrészt a behozatali összeszűgödése, másrészt pedig a belföldi termelésnek a nyersanyag-, gép- és a behívásokkal kapcsolatban fellépő munkaerőhiány következtében beállott nehézségek miatt vált szükségessé. Ugyanezek az okok, különösen pedig a bányafa hiánya és a szénzállítási nehézségek magyarázzák az áram- és fűtőgázfogyasztás korlátozását célzó intézkedések is. A török sajtó e rendszabályok kapcsán nagy igyekezettel próbálja a lakosságnak megmagyarázni, hogy a rendkívüli idők rendkívüli állami beavatkozást követelnek. Az életbeléptetett és tervezett intézkedések mértéke azonban mindenestre meglepő, annál is inkább, mert Törökország eddig Európa azon állama volt, mely talán a legkevésbé érezte a háboru súlyát. Jellemző, hogy a török gazdaságpolitikának

ez a fordulata közvetlenül Amerikának a háboruba való belépését követte nyomon.

AZ OLASZ TEXTILIPAR MÁR CSAK EGYSÉGÁRUKAT TERMEL

(MN) Az olasz textilipar hivatásrendi szervezeti határozati javaslatlall fordult a korporációs minisztériumhoz a belföldi fogyasztás céljait szolgáló textilipari termelésnek kizárólag a tipusgyártmányokra való korlátozása érdekében. Minthogy a Snia Viscosa-konzern elnökének megállapítása szerint a műrostipari termelés helyzete igen kielégítő és teljes mértékben fedezni tudja a hazai szükségletet, a kívánt intézkedésnek célja elsősorban az árelenőrzés megkönnyítése. Az eddigi rendelkezések értelmében a kiutalt nyersanyagoknak csupán háromnegyedét kellett egységárú gyártására fordítani.

(23)

A titkok folyosója

A „Délvidék” eredeti regénye • Irta: Kozma Béla

XVIII.

— Az ördögbe is, eressze már el a torkomat, mert még csakugyan megfojt! — kiáltotta hibátlan angolsággal a földön fetregő férfi, miután egy erőlyes lödítással lelökte magáról a mellén terdelő és torkát dühösen szorongató lordot. A hangban Arlington ámulatán ismert a Pattersonéra.

— Teringettét, hát ön az? — csodálkozott most amaz, a csipős füsttől még mindig könnyező szeméj dörzsölve. — De hiszen akkor nem önt löttem le odabent! — tette hozzá meglepve.

— Amint látja, nem! Bár kicsi hiija, hogy az előbb le nem durrantott! — dörmögte a detektív haragosan.

— Szerencse, hogy már nem volt benne tölteny, — sóhajtott a nemes lord, akinek a váratlan kellemes fordulat, no meg a friss északai levegő már kezdte visszaadni a szokott izgalmát.

Mintegy husz fegyveres ember állott körülöttük; néhányan a kikötői őrségből és mások, akikben Arlington ióleső örömmel ismerte föl hazája haditengerészetének jellegzetes egyruháját. Kézirefektor vakító fénye villant föl mellette, ezt is az angol hajóról hozták magukkal, ahonnan Patterson föltalálva magát a segítséget hozta.

Fehér fény árasztotta el a raktárhelyiséget, amelybe a tengerészek feltűzött szurony puskákat maguk előtt tartva, minden eshetőségre készen léptek be. A kitért aiton sűrű gomolygában áradt ki a füst. A bejáratnál balra, alig pár lépésnyire nyoszörögő, véres ember feküdt, akiben Patterson Pappdiamabtopulós egyik cinkostársát ismerte fel. Azt, akivel a csempész-kocsmban a főnök leghosszasabban értekezett.

Két matróz azonnal ápolásba vette a sebesült csempészt, akit az állán ért egy lövés. A többiek pedig raiba feildve láttak neki a raktár tüzetes átkutatásának. Tucatjával találtak üres töltényhüvelyeket; a legkülönfélébb, de jobbára régmódi fegyverekhez valókat, embert azonban egyet sem. A sebesültön kívül nem volt teremtet lélek a helyiségben.

— Hová lettek? — dörmögte bosszusan Patterson, — hiszen a másik raktárjátó kívülől be van lakatolva és a zár sértetlenségéről magam győződtem meg az imént.

— Talán a nyitott ablakon keresztül. — vélte Arlington.

A detektív megvizsgálta az ablak környékét, de elégedetlenül rázta a fejét.

— Nem, ez nem valószínű, — mondotta. — Idebent rajtunk kívül legalább öten voltak még ha föl is tesszük, hogy közülük egy-kettő ki is ugrott az ablakon, ez nem magyarázza meg, hogy hova lett Sir Robert?

— Csak nem lehet kétséges, hogy ő is a cinkosaival együtt menekült el? — csattant föl a lord.

Erre a kijelentésre a detektív részéről olyan lesújtó és mély megbotránkozást tükrözö tekintet volt a felelet, ami Arlingtont valósággal zavarba ejtette.

Nem kellett sokáig keresgélőnek: a reflektor fényénél csakhamar találtak egy csapóajtót, amelynek száijától létra vezetett le a feketén ástó üregbe.

A detektív habozás nélkül vállalkozott rá, hogy leereszkedik a pincébe, ahonnan kellemetlen dohos szag áramlott fel. Napfény-zseblámpával ellátott matróz haladt előtte, ő maga pedig lövésre emelt revolverrel lépegetett utána. Az óvatosság azonban fölösleges volt, mert a földalatti üregben használhatatlanná foszlott gyümölcsös kosarakon kívül egyéb nem volt. Ember a legkevésbé.

Vagy mégis?... Patxerson erősebben odavilágított az egyik sarokba, ahol valami gvanus tömeg sötétlett... A matróz leugrott a létráról és a bokáig érő talajvizben odalépett. A következő pillanatban meglepett kiáltást hallatott:

— Egy halott!

A sarokban csakugyan egy európai ruháú férfi élettelen teste feküdt, arcába lógó haját teljesen átázatta a félig már alvadtt vér. Ketten a detektívvvel nagynehezen felhozták a hármas teher alatt veszedelmesen hajladozó létrán és lefektették a cementpadozatra. Az egyik matróz letérdelt melléje és félre simította a vértől ázott

hajcsomót. A következő pillanatban Arlington megdöbbenve hőkölt hátra:

— Robert! — hagyta el ajkát a rémült kiáltás.

A csukottszemű, eltorzult arcú férfi, aki élet telenül feküdt a lábainál, csakugyan az volt, éve ken át hűsleges társa a kutatásokban és boldogságának feldulója is egyben: Sir Robert Clark, a vetélytárs...

XIX.

Arlington komolyan és szótlánul lépdelt a matrózok után. Mellette a detektív haladt, aki szintén nem beszélt. Az éjszakai élmények anynyira megviselték mindkettőjük idegeit, hogy bármiféle beszélgetésre is képtelennek érezték magukat. Előttük, keresztbevetett fegyverekből hevenyészett hordágvakon vitték a matrózok a raktárbeli revolverharc két áldozatát: a könyvnyevben sebesült csempészt és Sir Robertet, aki nek, mikor a puskákra fektették, gyöngén bár, de vert még a szíve. Orvost nem hoztak magukkal, ezért miután a helyszínen kimosták és bekötötték a Robert halántéka fölött tátongó súlyos fejsébet, leghelyesebbnek látták, ha a hajóra viszik és ott a leg sürögősebben a gyakorlott katonaoorvos kezelésére bízzák.

Folytatása következik.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára szavankint 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jelíges hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbélyegzett jelíges levelekhez továbbítunk. — Kérdezősködésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Fogtechnikus-tanuló négy középiskolával felvétetik Schäffer Béla fogászati laboratóriumában, Rákóczi utca 65. aa-1216-f

Szabadkézből eladó több lakásból álló ház. Zombor, Takács utca 22. Érdeklődni ugyanott. a-1215-f

Fiatallózanéletű kémmenyseprőség azonnali belépésre kerestetik. Ékes Sándorné. Országállás. a-1220

„Lily! Melde Dich in die Redaktion des Blattes. A. S. a-1221

Telefonszámunk 2-07